

pravit nějaký příklad zajímavého přežívání antiky v pozdějším umění a já jsem navrhnul věnovat se stopám antiky v české barokní literatuře. Studoval jsem totiž zároveň bohemistiku a myslel jsem si, že to budou snadné body a že postačí dát dohromady obecné teze ze základní literatury. Jaké bylo moje překvapení, když Petr sezení začal otázkou „Co říkáte té krásné scéně ze Zdoroslavička...?“, kterého jsem na rozdíl od něj nikdy celého nečetl. Zkouška pak probíhala poměrně absurdně, protože já se doptával a Petr se zápletem odpovídal. Dostal jsem tehdy nezaslouženou jedničku, asi hlavně proto, že jsme se tak ponořili do diskuse, že Petr na nějaké zkoušení docísta zapomněl.

Petrova otevřenost ale má ještě jeden, daleko důležitější rozměr – jde o otevřenost vůči posluchačům, studentům a žákům. Zatímco někteří vyučující při přednáškách výslovně nechťejí být rušeni otázkami, Petra diskuse se studenty inspiruje a v průběhu hodiny k dotazům často vyžívá. Nebojí se přitom nechat se vykojet nebo přistihnout při nějakém omylu či rozporu – nezřídka se stává, že na základě dobré otázky zcela změní linku přednášky, nebo, pokud nedovede zareagovat na místě, se k tématu vrátí v další hodině. Jakmile student projeví viditelný zájem a osvědčí základní vhléd, stává se pro Petra partnerem, přijímaným s plnou vážností – i kdyby to mělo v tu chvíli být takříkajíc na dluh. (Petr svým žákům nejednou připravuje horké chvíle, když se pustí do diskuse o nějakém subtilním problému, mylně předpokládaje, že ostatní mají do věci stejně podrobný vhléd. I to je ale nakonec motivační – poctivý student si pak zahanben nezaslouženou důvěrou běží vše dostudovat). V této otevřenosti skutečně není nic z přezíravé blahosklonnosti vůči nezkušenému mládí, typické pro některé stárnoucí profesory. Mohl jsem se o tom opakovaně přesvědčit mnohokrát, mimo jiné v začátcích své redaktorské kariéry, kdy mi Petr uštědřil několik cenných lekcí. Shodou okolností jsem totiž jen krátce po studiích dostal příležitost pracovat s několika jeho texty a nejednou jsem se do jejich úprav pouštěl s arogancí čerstvého „odborníka“, který ví všechno nejlépe. Petr mě tehdy trpělivě učil rozpoznávat tenkou hranici, kdy končí odpovědnost redaktora a začíná odpovědnost autora. Zároveň ale vždycky moje úpravy a komentáře pečlivě procházel a velkou část z nich nakonec zapracovával. Podobnou ochotu nechat si do věci mluvit a dát na slovo i daleko mladších, papírově mnohem méně kompetentních kolegů jsem u Petra zažil ještě mnohokrát, a to nejen na sobě.

Díky této otevřenosti bylo možné na Petrových přednáškách i seminářích až nezaslouženě

často zažívat to, z čeho jsem si jako adept dějin umění odnášel vůbec nejvíc – že se na nové postřehy a otázky přichází tady a teď, společně a přímo na místě, že nejen posluchači, ale i sám přednášející je překvapován tím, kam ho inspirovaná chvíle dovedla. Petr uměl takové nečekané výpravy připravovat, aniž by přitom nad hodinami ztrácel kontrolu a rezignoval na strukturu a linku – což je pro mě jedním z největších dokladů jeho mimořádného pedagogického talentu.

Petrova otevřenost se odráží i ve svébytnosti jeho projevu – v oné nervózní energii a lehké chaotičnosti doprovázené typickými „mackismy“ typu „Když říkám Kaňka, myslím tím samozřejmě Dientzenhofer“. Pro mě se ale v těchto drobných zádrhelech projevovala další rovina, která Petru Mackovi jako učiteli propůjčovala svébytné kouzlo – jeho humor a sebeironie. Petr nám skrze ně ukazoval, že i v největším odborném zápalu je možné mít odstup, a to nejen od tématu, ale i od sebe. Jestliže Petr netrpí přehnaným respektem k modlám – ať už jde o velké barokní tvůrce nebo autority a metodologické pilíře oboru –, pak zároveň platí, že odmítá dělat modlu ze sebe sama. A kdykoliv by přeci jen hrozilo, že podlehně nástrahám ješitnosti nebo bezpečné pozice autority pedagoga, který ví všechno nejlíp, předejde tomu sám nějakou sebeshazující poznámkou.

Všechny linky, jež se tu snažím zachytit, se nakonec sbíhají do jednoho bodu, který Petra charakterizuje jako pedagoga i jako odborníka. Platón na jednom místě dialogu *Symposion* používá pojem „nezávistivé filosofování“ – lze ho zjednodušeně vyložit jako myšlení, které se soustředí na krásno samo a není řízeno na žádný vedlejší prospěch nebo snahu pokořit, překonat nebo oslnit druhé. Myslím, že Petr Macek zaslouží svou dráhu učitele i historika umění něčemu, co lze nazvat „nezávistivou vědou“ – tedy vědou, ve které nejsou důležité zásluhy o prvenství, spory o autorství myšlenek a neustálé porovnávání výsledků a výkonu, ale která usiluje o nezištnou spolupráci na sdíleném poznání. Vše, co naše poznání prohloubí, je z pohledu „nezávistivé vědy“ žádoucí, ať už to pochází ode mne, nebo od mého největšího rivala. Jako odborník se tak Petr neváhá dělit o své postřehy a objevy, aniž by si na ně dělal nárok – už nikdo nezjistí, kolik absolventských prací, ale i článků a studií se přiznane či nepřiznane opírá o jeho nálezy a postřehy. Jako pedagog pak Petr nikdy netrpěl strachem z toho, že ho jeho žáci zastíní nebo přerostou – odborný růst svých studentů vždycky pozoruje s radostí a nebojí se jim dát příležitost vyniknout, i kdyby kvůli tomu měl na chvíli ustoupit do pozadí.

Není mi náhoda, že se k Petru Mackovi jako učiteli hlásí lidé tolika různých generací, oborů, témat a metodologických přístupů. Jeho nezištný, obětavý, „nezávistivý“ přístup k vědě i studentům není založen na předávání vědomostí, ale na otevírání cest – komukoliv, kdo má zájem o poznání proměn architektury a je ochoten naslouchat.

Mgr. Jakub BACHTÍK, Ph.D.

Ústav dějin umění, AV ČR, v. v. i.
bachtik@udu.cas.cz

Střípky z života Petra Macka

V nedávné době vyšel Petrův životopisný medailonek,¹ který ve značné úplnosti shrnul jeho profesní život a vznikal s jeho účastí. Z tohoto důvodu následující řádky zmiňují jen vybrané okruhy dosavadní životní dráhy Petra Macka a větší prostor dávají spíše méně známým a osobněji laděným momentům jeho života, jež připomínají fotografie z rodinného alba a od přátel. Některá zajímavá zjištění přineslo i sestavování Petrovy bibliografie.

Rodina

Petr Macek se narodil 15. března 1954 v Litoměřicích do rodiny významného archiváře a historika Jaroslava Macka (1925–2008),² který však jako úzký spolupracovník litoměřických

■ Poznámky

1 Naposledy a s odkazy na starší práce JB [Jakub Bachtík], Petr Macek (1954), in: Richard Biegel – Roman Prah – Jakub Bachtík (edd.), *Století ústavu pro dějiny umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy*, Praha 2020, s. 664–669.

2 K němu viz V. Votočková, K šedesátinám Jaroslava Macka, *Archivní časopis* 35, č. 4, 1985, s. 220–222. – Jindřich Tomas, Jaroslav Macek pětadesátníkem, *ibidem* 40, č. 4, 1990, s. 236–237. – Jindřich Tomas, 70 let archiváře a historika Jaroslava Macka, *ibidem* 46, č. 1, 1996, s. 36–37. – Zdeněk Šamberger, Památce archiváře Jaroslava Macka, *ibidem* 58, č. 3, 2008, s. 249–252. – Zdeněk Šamberger – Iva Macková-Fundová, In memoriam Jaroslava Macka [výběrová bibliografie], *ČAS v roce 2008. Ročenka České archivní společnosti*, 2009, s. 134–137.

1

2

Obr. 1. Petr Macek s prarodiči (František a Anna Žaludovi) v období základní vojenské služby, cca 1978–1979, Soukromý archiv Petra Macka (dále jen SAPM).

Obr. 2. Účastníci archeologického výzkumu hradu Vizmburk objevili starý kočár a musí jej vyzkoušet. Stojící: zcela vlevo otočen zády Petr Macek a zcela vpravo s doutníkem a kloboukem Martin Lazák, 1981, SAPM.

Obr. 3. Svatební fotografie Nory a Petra Mackových. Petr se zjevně nesoustředí na záběr a pošilhává po architektuře, 10. červenec 1982, SAPM.

Obr. 4. Otec Jaroslav Macek hovoří na ochozu vyhlídkové věže při katedrále sv. Štěpána v Litoměřicích, v pozadí pohled na město směrem ke kostelu Zvěstování Panny Marie, 90. léta 20. století, SAPM.

biskupů Webera a posléze Trochty patřil za minulého režimu k proskribovaným osobám (podílel se mj. na výchově skautů a také spravoval archiv, knihovnu a památky biskupství). Pracoval ve Státním oblastním archivu v Litoměřicích a vedle archivnictví, česko-německých vztahů, dějin hudby a tureckých válek tehdy publikoval také o regionální historii – setrvalý zájem projevoval především o architektonické památky rodného kraje. Tak se již počátkem 60. let podílel na dvou průvodcích: po zámku v Ploskovicích a okolních památkách (1961)³ a po hradech a zámcích na Ústecku (1962).⁴ Po vynuceném odchodu z místa ředitele archivu v roce 1968 se mj. podílel i na několika stavebněhistorických a jiných průzkumech: hradu Budyně nad Ohří (1971),⁵ zámku Nový Hrad v obci Jimlín (1973),⁶ zámku Hrubá Skála (1976)⁷ či historické štoly pod zámek Jezeří (1979).⁸ Přispěl také do severočeského dílu encyklopedie o hradech, zámcích a tvrzích (1984).⁹ V téže době mladý Petr vyrůstal, zkoumal okolí rodného města, absolvoval gymnaziální (1969–1973)

a posléze i vysokoškolská studia. Inspirativní prostředí bohaté na umělecké památky, související písemnosti i kontakty s otcovými spolupracovníky i jinými režimem postihovanými rodinami Petrovi nevstoupilo jen spolehlivý morální kompas, víru v Boha a lásku k rodnému kraji, ale také pevné základy historické práce a zájem o památky a umění. Asi není náhoda, že mezi otcovým setrvalým zájmem o památky rodného

■ Poznámky

3 Otakar Votoček – Miloslav Košťál – Alžběta Birnbaumová – Jaroslav Macek – Josef Hobzek, *Ploskovicce: státní zámek a památky v okolí*, Praha 1961.

4 Otakar Votoček – Jaroslav Macek, *Průvodce po hradech a zámcích na Ústecku*, Liberec 1962.

5 Jaroslav Macek, *Budyně nad Ohří, hrad (okr. Litoměřice): stavebně-historický výzkum a dějiny objektu*, 1971 (NPÚ, ÚOP ÚL, Sbírka SHP, sig. 1403/A).

6 Jarmila Antoňová, Jaroslav Macek (ved. kolektivu historiků), *Jimlín, zámek Nový Hrad (okr. Louny): stavebně historický průzkum*, SÚRPMO atelier 06 pracoviště Litoměřice: 1973 (NPÚ, ÚOP ÚL, Sbírka SHP, sig. 1592/A; GnŘ, Sbírka plánů, Osobní fond Petr Macek, bez sig. – SHP a podklady dokládající mj. kontakt J. Macka s manželi Dobroslovou a Václavem Menclovými).

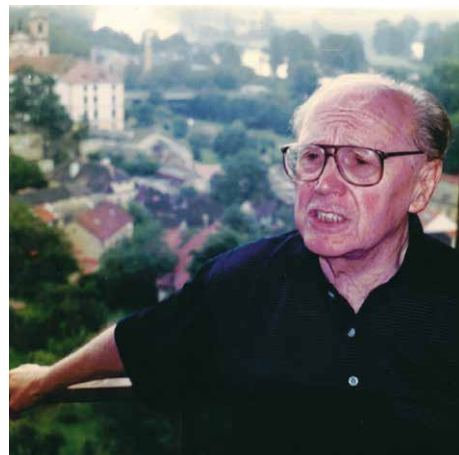
7 Jaroslav Macek, Zdeněk Jelínek, *Technická zpráva k projektu výstavby sauny v rekreačním středisku ROH Hrubá Skála (okr. Semily)*, 1976 (NPÚ, ÚOP LI, Sbírka dokumentace, sig. Z01807).

8 Jaroslav Macek, *Jezeří, historická štola pod zámek: plánová dokumentace*, Stavební geologie Praha: 1979 (NPÚ, ÚOP ÚL, Sbírka projektové dokumentace, sig. 1645).

9 Rudolf Anděl (ed.), *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku III. Severní Čechy*, Praha 1984.

3

4

5

6

Obr. 5. Nad plánem rodných Litoměřic při terénní exkurzi. Pohled z části Mírového náměstí před Starou radnicí ke kostelu Věch svatých, přelom 70. a 80. let 20. stol., SAPM.

Obr. 6. Momentka z terénní části I. konference stavebněhistorického výzkumu na téma *Vývoj a funkce topenišť konaně 4.–6. června 2002 v Zahradkách u České Lípy*. Vlevo za Petrem Tomáš Durdík, vpravo si obličej zakrývá zřejmě Jiří Škabrnada. Foto: Martin Ebel, 2002.

kraje a průzkumy, které Petr později uskutečnil, existuje řada styčných bodů.

Ostatně první tandem historik umění – architekt, onen klíčový vztah do značné míry určující kvalitu a vyváženost výsledků stavebněhistorického zkoumání, vytvořil Petr se svým otcem. Vyjadřují to i četná poděkování a věnování v jeho textech z 80. a 90. let 20. století.¹⁰ Proto i Petr sám měl k práci s písemnými prameny blízko a na rozdíl od nemalé části uměnovědné obce také vždy archiváře a historiky uznával za rovnocenné partnery. Tento přístup a hluboký vhléd do práce historika mu také umožňoval (pokud si mohl vybírat) spolupráci na průzkumech s těmi nejschopnějšími a pro daný úkol nejvhodnějšími.

Záhy po revoluci Petrův otec opustil archiv a stal se kancléřem litoměřického biskupství. Teprve nyní mohl svobodně psát o církevních dějinách a rozvíjet do té doby nepřípustnou mezinárodní spolupráci spojenou s řadou cest do zahraničí (mj. jako člen česko-německé komise historiků a mezinárodní komise pro církevní památky v Římě). Významně se také podílel na obnově litoměřické galerie (dnes Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích) a Diecézního muzea (1995). Díky tomu spolu s dalšími odborníky v 90. letech pomáhal synovi Petrovi s přípravou několika nadregionálně významných výstav o památkách a umění

na Litoměřicku; první o působení Oktaviána Broggia (1670–1742) a další o nálezech v kostele sv. Pera a Pavla v Žitenicích. Katalog druhé z výstav Petr věnoval otci, který z Žitenic pocházel.

Studia a mladá léta

Vysokoškolská studia humanitního směru byla Petrovi zapovězena, a tak vystudoval obor pozemní stavitelství na ČVUT v Praze (1973–1978). Zde si mj. osvojil pevné základy konstrukčních zákonitostí staveb a technického kreslení, což později široce uplatnil při průzkumech staveb a jejich dokumentaci. Na škole se zájemci o dějiny architektury a stavitelství koncentrovali kolem docentky Milady Radové, kam velmi záhy zapadl i Petr. Vedle toho soukromě navštěvoval Oldřicha Blažického, Pavla Preisse i bytové přednášky Václava Mencla, k němuž se jako ke svému učiteli dodnes hrdě hlásí. Souběžně s prací památkáře, nejprve na Krajském středisku státní památkové péče a ochrany přírody v Ústí nad Labem (1978–1979) a následně na Státním ústavu památkové péče a ochrany přírody (SÚPPOP) v Praze (1979–1985), pokračoval u doc. Radové na katedře dějin architektury v postgraduálním studiu (1978–1980). Během něho začal v regionálním sborníku Litoměřicko publikovat své první články týkající se románské a barokní architektury rodného regionu. V této době se mj. účastnil i archeologického výzkumu šlechtického hradu Vízmburk, jemuž se pro bohatství nálezů a zánik požárem přezdívá „východočeské Pompeje“. Záhy se Petr oženil s půvabnou kolegyní Norou, tehdy pracující v knihovně SÚPPOP, s níž má dvě děti.

Průzkum a památková péče

O metody stavebněhistorického průzkumu se Petr aktivně zajímal již v době studií.

Potřebnost takového průzkumu mj. zmiňuje již ve svém prvním článku z roku 1978, jenž vychází z referátu prezentovaného na studentské konferenci ČVUT v roce 1974. Zásadní zlom v jeho profesním životě směrem k průzkumné činnosti však nastal až v roce 1985, kdy jej Dobroslav Líbal na doporučení Jana Muka, významného stavebního inženýra a znalce středověké architektury, přijal do oddělení stavebněhistorických průzkumů (SHP) na Státním ústavu pro rekonstrukci památkových měst a objektů (SÚRPMO). Zde se podílel na zhotovení několika desítek stavebněhistorických průzkumů objektů všech velikostí i kvalit. Získal tím nejen mnoho zkušeností a jedinečný přehled o památkovém fondu, ale také tu navázal mnoho pracovních i přátelských vztahů, které v nejednom případě přetrvaly až do dnešní doby. Nejčastěji spolupracoval s Janem a Jiřinou Mukovými, Dobroslavem Líbalem, Mojmírem Horynou, Pavlem Vlčkem a v trochu jiné rovině pak s historiky Pavlem Zahradníkem, Martinem Ebelem, Janem Urbanem, Olgou Novosadovou či Lubošem Lancingerem. Protože se jednalo o špičkové odborníky a výrazné osobnosti, jejich jména po zániku SÚRPMO nezapadla, ale naopak díky nabytým zkušenostem zpravidla zazářila jinde. Když po revoluci skončil monopol SÚRPMO na provádění SHP a nastal výrazný útlum celé jeho činnosti, vrátil se Petr v roce 1991 na SÚPPOP v Praze. Zde s historikem Pavlem Zahradníkem, s nímž úzce spolupracoval již

■ Poznámky

10 Například v článku z roku 1985 o poutní kapli v České Kamenici a tvorbě Oktaviána Broggia uvádí: „Závěrem bych chtěl poděkovat otci za velkou pomoc při zpracování archivních podkladů.“

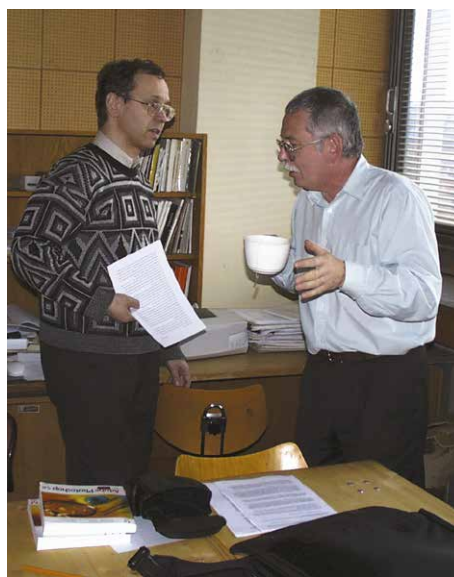
7

9

8

10

11

Obr. 7. Terénní prezentace románských stavebních prvků – pozůstatků biskupského hradu v Roudnici nad Labem. Zleva: Zdeněk Dragoun, Petr Macek a Vladislav Razím. Foto: Martin Ebel, 2005.

Obr. 8. Momentka z terénní exkurze – síla touhy po poznání. Zleva: Michal Patrný, Petr Macek a ?. Autor neznámý, Sbirka fotografií Michala Patrného.

Obr. 9. Momentka ze stavebněhistorického průzkumu zámku Jezeří. Zleva: Petr Macek, kastelánka Hana Krejčová, Jan Beránek a Jaroslav Skopec (v zákrytu). Foto: František Iša, 2024.

Obr. 10. Petr Macek a Jiří Škabrada v kancelářích Fakulty architektury ČVUT. Foto: Martin Ebel, 1999.

Obr. 11. Petr Macek se studenty během seminární exkurze na zámku Kácov, 2021. Fotogalerie ÚDU FF UK.

v SÚRPMO, založili v následujícím roce oddělení SHP s cílem zachovat a rozvíjet metodu SHP jako důležitou součást odborné složky památkové péče. Vznikl tak dlouholetý a velice výkonný tandem Macek – Zahradník. Spolu pak vytvořili několik stovek velmi kvalitních průzkumů, na jejichž základě oba napsali desítky odborných statí (viz také Jubilejní bibliografie a soupis v tomto čísle). Obdobnou spolupráci rozvíjel Petr také s Martinem Ebelem, byť nikdy nedosáhla takového rozsahu. Na začátku roku 2004 předal Petr vedení tohoto oddělení svému prvnímu žákovi Janu Beránkovi, ale nadále v něm na částečný úvazek odborně působí (dnešní oddělení průzkumů a výzkumů na generálním ředitelství Národního památkového ústavu). S výsledky průzkumů, často dosti zásadními, seznamoval Petr širší odbornou veřejnost nejčastěji prostřednictvím terénních exkurzí, odborných komisí u příležitosti dokončení nějakého průzkumu a rovněž účastí na konferencích. Místem setkávání a výměny zkušeností mezi zpracovateli SHP z veřejné i soukromé sféry se staly především dvě tematické konference: Konference stavebněhistorického průzkumu pořádané Sdružením pro stavebněhistorický průzkum a Dějiny staveb organizované Klubem Augusta Sedláčka a Národním technickým muzeem. Na jejich počátcích stejně jako na vzniku zmíněného Sdružení (2001) se Petr také aktivně podílel.

Učitel a akademik

Druhou komplementární linku Petrova odborného působení tvoří jeho pedagogická činnost, ke které ho to vždy táhlo. Sám si to vykládá tím, že pochází z rozvětvené učitelské rodiny, kde se tímto povoláním a posláním živila naprostá většina jeho předků. Blízko k němu měl i otec

Jaroslav Macek, jenž původně studoval obor dějepis-zeměpis a v mládí se věnoval skautingu.

Petrovo pedagogické působení započalo přijetím na Fakultu architektury ČVUT, kde v letech 1992–1995 pracoval jako odborný asistent katedry dějin architektury. Následně roku 1995 posílil pedagogický sbor Ústavu pro dějiny umění Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, kde působí dodnes.¹¹ Zde přednáší (lépe řečeno vtahuje studenty do problematiky společným objevováním) především jemu profesně blízké kurzy týkající se památkové péče, stavebněhistorického průzkumu a dějin architektury. Sám tu také pod vedením prof. Mojmíra Horyny absolvoval doktorská studia, která zakončil v roce 2007 obhajobou disertační práce o díle barokního stavitele Václava Špačka. Ten představuje zástupce hned několika barokních architektů, které Petr (nejčastěji ve spolupráci s Pavlem Zahradníkem) uvedl do odborné literatury. Petrův výklad dějin architektury vychází především z detailní terénní znalosti stovek staveb evropského i čistě lokálního významu a tradiční formálně-stylové analýzy, do které se však promítá i znalost konstrukčních principů staveb a dobových stavebních technologií. Velmi rád bere své studenty přímo do terénu ke společnému objevování a zkoumání in situ, a tak je mj. i velmi oblíbeným a žádaným účastníkem všech terénních exkurzí ústavu.

S pomocí Lucie a Jana Beránkových, Kateřiny Mackové a fotografií Nory Mackové a Martina Ebela sestavil

Mgr. František IŠA
NPÚ, Generální ředitelství v Praze
isa.frantisek@npu.cz

■ Poznámky

11 Mimo to externě působil také na Filozofické fakultě UJEP (po roce 2000) a Katolické teologické fakultě UK (?–2023).

Santini v Národním technickém muzeu

1

Santini a svět jeho architektury (1723–2023), Národní technické muzeum v Praze, 7. 12. 2023 – 5. 1. 2025. Autoři výstavy: Jakub Bachtík, Richard Biegel, Petr Macek (Univerzita Karlova), Jiří Kroupa (Masarykova univerzita v Brně). Scénografie: Daniel Dvořák, Karel Kut. Grafika: Jáchym Šerých. Fotografie: Martin Micka. Kurátoři: Martin Ebel, Lukáš Hejný, Martin Šámal (Národní technické muzeum v Praze). Supervize: Karel Ksandr (Národní technické muzeum v Praze)

Jan Blažej Santini-Aichl je v dnešním médiu a sociálními sítěmi globalizovaném světě prezentován bezmála jako postava mýtického génia, v jehož extravagantních architektonických realizacích mají být zakódovány tajemné symboly a významy, přístupné jen hrstce zasvěcených mystiků a ezoteriků. Autorům výstavy „Santini a svět jeho architektury (1723–2023)“, kterou lze až do 5. ledna 2025 navštívit v Národním technickém muzeu, se podařilo osobnost tohoto významného architekta demytizovat a přesvědčivě zasadit do kontextu výtvarného milieu vrcholně barokního období v českých zemích, aniž by však pozbyl kouzla jedinečnosti a výjimečnosti.

Výstava, která byla otevřena 7. prosince 2023, v den třicetého výročí Santiniho úmrtí, zaujme dvěma stěžejními vlastnostmi. Nepodává totiž ucelený a jednoznačně definovaný příběh života a díla významného barokního tvůrce, nýbrž ve shodě se současným narativem dě-

Obr. 1. Pohled do středu expozice výstavy *Santini a svět jeho architektury* v Národním technickém muzeu v Praze. Foto: Jan Beránek, 2023.

jin umění je založena na pluralitním přístupu prezentujícím tvůrce i jeho dílo z řady různých, nicméně rovnocenných legitimních pohledů. Druhou vlastností je zdařilá výstavní expozice, jejímž leitmotivem jsou křivkově zprohýbané panely, uspořádané tak, aby navodily obdobný prožitek, jaký zakouší divák při návštěvě autentických prostor Santiniho staveb.

Výstava je umístěna v hlavním výstavním sále budovy NTM, přístupném přímo ze vstupní haly. Funkcionalistická síň obdélného tvaru o rozloze 250 m² je charakteristická horním světlíkovým osvětlením, které propouští dostatek rozptýleného denního světla, jež lze s výhodou využít zejména pro prezentaci architektury, kdy těžiště prostorového i grafického řešení spočívá na panelech potištěných velkoformátovými fotografiemi Santiniho děl, kopiích zvětšených dobových plánů a trojrozměrných modelech.

Kromě průběžných panelů zakrývajících obě delší stěny výstavní síně jsou všechny ostatní umístěny ve volném prostoru a tvarovány do oblouků, ať již jednotlivě postavených, či sdružených do skupin. Členění tak vytváří aluzi santiniovského architektonického aparátu, zároveň vhodným způsobem vede návštěvníka při procházení expozicí a umožňuje základní lineární